VOL. I Helmikuu 1909 N:o 2

SPIRITISTI

SPIRITUALISTINEN AIKAKAUSIKIRJA SPIRITISMIÄ JA SITÄ LÄHELLÄ OLEVIEN PSYKILLISTEN KYSYMYSTEN KÄSITTELYÄ VARTEN

TOIMITTAJA

JALO KIVI

Mitä on haudan tuolla puolen?
Mikä odottaa meitä n. k. kuoleman jälkeen?
Näitä kysymyksiä valaisee spiritismi.

SPIRITISTI

„Ja sitte pitää tapahtuman, että minä tahdon vuodattaa minun Henkeni kaiken lihan päälle; ja teidän poikanne ja tyttärenne pitää ennustaman, teidän vanhimpanne pitää unia uneksuman ja teidän nuorukaisenne pitää näkyjä näkemän”. Joelin kirjan 2: 28.

Spiritualistinen aikakauslehti spiritismiä ja sitä lähellä olevien psykillisten kysymysten käsittelyä varten.

VOL. I HELSINGISSÄ, HELMIKUUN 15 P:Ä 1909 N:o 2

Ihminen.

Ihminen, sinä ylpeä olento, sinä nostat korskeasti päätäsi ja kehut kerskuen olevasi „luomakunnan herra”, sen „kruunu”. Ja mitä tiedät sinä itserakas olento edes itsestäsi — et mitään. Sinä et voi sanoa mistä sinä tulet, etkä tiedä mihinkä sinä menet. Sinä et tiedä alkua, etkä tiedä loppua — ja kuitenkin kerskut tietäväsi kaiken, kehut luonnon lajeista, luonnon salaisuuksista, jotka sinulle tieteenä tieteesi avulla ovat avautuneet.

Voi sinua ihmis-parka! Sinä olet tahtonut määritellä taivaat ja maat, tehdä näille rajat mielesi mukaan ja olet vielä kaiken päälle luonut itsellesi Jumalan oman mitättömyytesi mukaan, samoilla hyveillä, samoilla paheilla varustettuna olijona kun sinä itsekkin olet. Ja tämä sinun oma tekemäsi Jumala on ollut kaikkena sinulle. Hän se on käynyt sotaa sinun pyynnöstäsi, hän on vihastunut ja leppynyt, armahtanut ja vainonnut sinua, vainonut vielä sinun jälkeläisiäsikin aina kolmanteen ja neljänteen polveen —. Ja häntä sinä olet lahjoilla lepytellyt ja houkutellut mielesi mukaan. Hän, sinun Jumalasi on täydellisesti ollut itsesi kaltainen, sinun kuvasi mukaan luotuna.

Ihminen, katso kuolema odottaa sinua avatuin haudoin, johon ruumiisi lasketaan. Ja mikä odottaa sinua sitte . . .? Ihminen sinä vapiset, sinä pelkäät kuolemaa — sinä pelkäät huolimatta siitä, että kerskut olevasi ”luomakunnan herra”, että tiedät tieteet — huolimatta siitä, että olet luonut itsellesi Jumalan oman itsesi, oman mielesi mukaan, jonka kanssa voit kauppaa tehdä niinkuin vertaisesi kanssa elämäsi kohtaloista, juoksusi päämäärästä. Sinä vapiset avattua hautaa, pelkäät kuolemaa sentähden, että *et laota itseesi, etkä usko Jumalaasi.*

Kuoleman lähestyessä sinä tunnet avaruuden kaikkeuden painon, joka painaa sinua mitättömäksi olijaksi ”luomakunnassa”, joka painaa sinun siihen asemaan, mikä sinulle avaruuden kaikkeudessa kuuluu.

Ihminen, sinä tahtoisit olla keskupisteenä kaikelle — mutta mitä olet sinä täällä avaruuden kaikkeudessa? Siinä kaikkeudessa, jolla ei ole alkua eikä loppua, siinä avaruudessa, jolla ei ole rajoja missään, jossa miljoonia aurinkokuntia maailmoineen, eloineen ja oloineen jatkuu loppumattomiin kaikkialle.

Ajattele ihminen, mieti — ja nöyrry!

Nöyrry Ikuisen Täydellisyyden edessä, joka on Rakkaus, Viisaus, ja Oikeus, joka on suurin hengistä, joka on kaikkeuden rakentaja ja ylläpitäjä. Nöyrry ja tunnusta *Hänen* työnsä *sinussa* ja *kaikessa* koko äärettömässä, rajattomassa avaruudessa; tunnusta Hänen ijankaikkinen, pyhä lakinsa, joka johtaa kaiken. Yhdy ihminen henkien suureen ylistyskuoroon kehityksen tiellä eteenpäin ja ylöspäin.

Henki.

Minna Canth ja spiritismi.

(Jatkoa.)

Merkillisempiä tässä suhteessa on kuitenkin saatu toimeen muualla, tuolla ulkona suuressa maailmassa. Noin kymmenkunta vuotta sitten ilmestyi englannin kielellä kirja, nimellä: ”Korkeammasta maailmasta. Henkimaailman ilmoituksia uskonnollisista asioista”,*) kirj. M. A. Oxon, joka kirja oli syntynyt automaattisen kirjoituksen kautta, siten että kirjan tekijä piti kynää kädessään ja antoi sen ruveta itsestään kirjoittamaan samalla kun hän joko vaipui syvämietteisen teoksen lukemiseen tai kiinnitti ajatuksensa johonkin muuhun. Kirja sisältää pääasiallisesti selityksiä uskonnolliselta alalta, ja sen ohessa myöskin tietoja henkimaailmasta, ynnä henkien ja ihmisten välisistä suhteista.”

Löytyypä sitten vielä eräs kolmaskin kirjoitusten saamistapa. Lyijykynä ja paperi pannaan laatikkoon, laatikko suljetaan ja kun se hetken päästä avataan, on paperiin ilmestynyt kirjoitus. Taikka asetetaan kaksi taulua vastakkain ja niiden väliin rihveli, jolloin sama ilmiö tapahtuu. Näitä kokeita tuskin lienee meillä Suomessa vielä tehty, mutta Englannissa esimerkiksi niistä kerrotaan varmoina tosiasioina.

Toista laatua spiritistien esiintuomista kyvyistä ovat voimain ilmaukset. Eräs komitea, johon kuului seitsemän tunnettua tiedemiestä, muiden muassa tohtori Karl du Prel Münnchenistä ja herra Aleksander Aksakov, kokoontui

*) Kirja tulee lähimmässä tulevaisuudessa »Spiritistin” toimituksen puolesta suomennettavaksi.

v. 1892 Milanoon tekemään havaintoja erään kuuluisan meedion, Eusapia Paladinon spiritistisissä istunnoissa. Näissä istunnoissa oli vielä läsnä paitsi yllämainittua komiteaa myöskin professori Charles Richet Pariisista ja italialainen Cesare Lombroso, rikoksellisten tunnettu tutkija. Kertomuksessa, jonka komitean seitsemän jäsentä ovat allekirjoittaneet, vakuutetaan ettei voi olla kysymystäkään mistään petoksesta meedion puolelta eikä myöskään mistään näköhairahduksesta heidän puoleltaan. Syyskuun 28 päivän ja lokakuun 3 sekä 6 päivän istunnoissa oli tapahtunut muun muassa semmoinen ilmiö, että meedio tuolineen nostettiin ylös pöydälle. Samanlaatuisista ilmiöistä kertoo mrs Florence Marryat kirjassaan ”Kuolemaa ei olekkaan”, joka v. 1891 tuli ulos Englannissa ja seuraavana vuonna käännettiin ruotsiksi. Eräässä istunnossa oli läsnä kaksi meediota, rouva Guppy, englantilainen nainen, ja rouva Hardy, joka oli kotoisin Ameriikasta. Istunto pidettiin edellä manitun meedion, rouva Guppyn luona Lontoossa, Viktoriatien varrella ja valittu seura kirjailijoita, sanomalehtimiehiä ja taiteilijoita oli saapuvilla. Koko joukko merkillisiä ilmiöitä oli jo tuotu esiin, kun rouva Guppy jätti istunnon rouva Hardyn huostaan ja vetääntyi muutamien vieraiden kanssa toiseen huoneeseen. Sali oli täydellisesti valaistu ja osanottajat seisoivat piirissä, pitäen toisiaan kädestä. Silloin kohotettiin rouva Guppy toisessa huoneessa äkkiä ylös ilmaan. ”Elkää taivaan tähden katkaisko ketjua”*), huusi rouva Guppy. Mrs Marryat seisoi Solmin prinssin, Albertin kanssa rinnatusten ja kun rouva Guppy tuli lentäen heidän ylitsensä, koskettivat hänen jalkansa prinssin ja mrs Maryatin kaulaan semmoisella voimalla, että molemmat kaatuivat polvilleen lattiaan. Sama voima, joka hänet oli kohottanut ilmaan, laski hänet alas tuolille niin kovalla iskulla että tuolin molemmat etujalat taittuivat.

Eräässä toisessa istunnossa, jossa mrs Marryat myöskin oli läsnä, tapahtui jotain vielä eriskummallisempaa. Seura oli koolla erään herra Blackburnin luona Lontoossa, jonka talouden hoitajan, rouva Cookin tytär, Katie Cook, oli tunnettu hyväksi meedioksi. Läsnäolijat istuivat pimeässä huoneessa ja pitelivät toisiaan kädestä. Äkkiä kuului ääni: ”elkää millään muotoa pästäkö käsiänne irti”, ja samassa heistä tuntui kuin jokin hyvin suuri ja raskas kapine liikkuisi heidän ylitsensä. Eräs naisista peljästyi ja vetäisi kätensä pois. Samassa silmänräpäyksessä putosi jotain suurella kolinalla lattiaan. Ääni huusi: ”joku on katkaissut ketjun”, ja rouva Cook päivitteli: „voi se oli varmaankin minun piaanoni”. Tuli sytytettiin ja silloin huomattiin, että tuo suuri, raskas piaano todella oli nostettu ylös ja kannettu toiselle puolen huonetta suoraan heidän päänsä ylitse, sillä huone oli niin kapea, ettei sitä muuten olisi voinut siirtää heidän ohitsensa. Ja maahan pudotessa se rouva Cookin suureksi mielipahaksi oli vahingoittunut melkein tärviölle. Jalat olivat poikki ja pohja halki.

---

*) Osanottajat istunnossa istuvat piirissä ketjuna pitäen toisiaan kädestä.
Toim. muistutus.

Uskomattomilta jutuilta nämä kaikki meidän korvissamme kuuluvat. Eikä ne kuitenkaan ole vielä mitään verraten muihin yhä kummempiin. On nimittäin vielä kolmas laji spiritistisiä ilmiöitä, jotka maailmaa hämmästyttävät. Tarkoitan n. k. henkimaterialisatsiooneja. Milloin ilmestyy käsiä, jotka puukkaavat, tai tukistavat, tai repivät läsnäolevia, milloin ilmestyy taas yläpuoli ruumiista, milloin koko ruumis verhottuna tavallisesti valkoiseen harsopoimutelmiin. Näitä ilmiöitä on koetettu selittää milloin harha-näyiksi, milloin petoksiksi, mutta viime aikoina niitä kuitenkin ovat tiedemiehetkin ruvenneet ottamaan tarkemman huomion alaiseksi. Niinpä kerrottiin sanomalehdissä viime syksynä että useita tunnettuja sanomalehtien toimittajia ja tiedemiehiä oli läsnä eräässä spiritistisessä istunnossa Itaaliassa, jolloin käsivarsia ilmestyi ja heitä nyrkillä puukattiin. Nämäkin vakuuttivat, ettei meediota voinut epäilläkään mistään petoksesta, sillä he olivat koko ajan tarkimman mukaan vaarinottaneet häntä ja myöskin huolellisesti tutkineet kaikki paikat. Meedion ynnä istunnossa osaa ottajien nimiä en tullut panneeksi muistoon.

Madame Esperancen istunnoista Helsingissä viime talvena on sanomalehdissämme niin paljon kirjoitettu, että otaksun niiden olevan yleisesti tunnettuja. Hänen täältä lähdettyään syntyi kiivas polemiikki istunnoissa saapuvilla olleiden välillä. Toiset syyttivät madame Esperancea petoksesta, toiset väittivät vastaan. Lukijalle jäi hämäräksi, kummatko oikeassa olivat, sillä varmoja todistuksia ei voitu esille tuoda enemmän toiselta kuin toiseltakaan puolen. Myöhempään saapui tämän polemiikin johdosta yllä mainittu hra Aksakov Helsinkiin. Herra Aksakov on jo pitemmän aikaa tutkinut spiritistisiä ilmiöitä ja muun muassa madame Esperancen meediotaipumuksia. Hänen vakuutuksensa mukaan on madame Esperancen rehellisyys niin taattu ja luonteen ominaisuudet senlaiset, ettei ne anna syytä mihinkään epäluuloon. Sitä paitsi oli hra Aksakov monta vuotta tarkimman mukaan vaarinottanut niitä ilmiöitä, joita madame Esperance istunnoissaan ilmitoi, eikä niissä mitään petosta milloinkaan huomannut.

Paljon merkillisempiä ilmiöitä kerrotaan kuitenkin spiritistisissä teoksissa Englannista ja Ameriikasta. Otan tähän muutamia näytteeksi. Edellä mainitussa kirjassaan „Kuolemaa ei olekkaan”, kertoo mrs Marryat, joka sanomalehtireferenttinä ja samalla myöskin omasta halustaan tutki spiritismiä sekä Lontoossa että Ameriikassa, seuraavaa: Noin kolme- tai neljäkymmentä henkilöä oli koolla rouva Williamsin luona New-Yorkissa. Huone oli kooltaan suuri, paksu matto peitti lattian ja katossa paloi neliskulmainen kaasulamppu. Toisella puolen huonetta, katsojia vastapäätä, oli muodostettu kabinetti neljästä pylväästä, joita rautainen seiväs yhdisti ylhäällä. Kabinetissa ei ollut kattoa, mutta seinille ripustetut, ruuniset verhot viskattiin tavallisesti sen ylitse. Kun mrs Marryat astui sisään olivat verhot heitetyt ylös rautakankien päälle, joten kabinetin sisusta oli näkyvissä. Siellä oli topattu nojatuoli meediota varten ja pieni pöytä, jonka päällä oli kynä sekä paperia. Nämä selitettiin olevan niiden henkien varalle, jotka eivät voineet puhua.

Hetken päästä, kun kaikki olivat asettuneet paikoilleen, tuli rouva Williams sisään. Hän oli kookas keski-ikäinen nainen, mustasilmäinen, terve hiviöinen ja tummanverinen, puettu vaalean siniseen, ruumiin mukaiseen leninkiin jossa kaulan ympärillä ja hijoissa oli paljon pitsejä.

Rouva Williams meni kabinettiin, verhot laskettiin alas, punaisesta silkistä tehty varjostin asetettiin lampun eteen; istunto alkoi yksiäänisellä laululla, johon kaikki yhtyivät, ja harmonion säestyksellä.

Tuskin oli pari minuuttia mennyt, kun läsnäolevat kuulivat äänen, joka kuiskasi „isä”, ja kolme tyttöä, valkeissa, ruumiin mukaisissa vaatteissa ilmestyi verhojen sisästä. Vanha harmaapäinen mies nousi ylös ja meni heitä vastaan ja kaikki kolme juoksivat yhtaikaa hänen luokseen, kietoivat kätensä hänen kaulaansa, suutelivat häntä ja puhuivat hänelle jotain hiljaisella äänellä.

„Melkeinpä unohdin, missä olin”, sanoo mrs Marryat. He olivat niin täydellisesti ihmisellisiä, iloisia ja tyttömäisiä, näöltään noin seitsemäntoista tai kahdenkymmenen ijässä ja puhuivat kaikki yhtaikaa, aivan niin kuin tyttöjen tapa on täällä maan päälläkin. Kun he poistuivat, palasi vanhus takaisin paikoilleen, pyyhkien kyyneleitä silmistään. „01ivatko ne teidän tyttäriänne?” kysyi eräs läsnäolevista. ”Olivat — minun kolme tytärtäni”, vastasi hän liikutettuna. ”Kadotin ne kaikki ennenkuin olivat kymmenen vuoden ijässä, mutta niinkuin näette, olen saanut heidät jälleen.”

„Useita muita haamuja esiintyi näiden jälkeen”, kertoo vielä mrs Marryat. „Eräs nuori mies sai nähdä äitinsä ja puhkesi valtavaan itkuun. Eräs nainen toi henkipoikaansa luokseni, näyttääkseen, kuinka täydellisesti hän oli materialiseerannut itsensä. Tuo nuori mies oli tavallisessa seurapuvussa ja pudisteli äitinsä pyynnöstä kättäni niin voimakkaasti kuin ikinä joku kuolevainenkin.”

„Kaikki nämä henget”, jatkaa mrs Marryat, „katosivat, kun heidän aikansa oli lopussa, siten, että he vajosivat suoraan maton lävitse alas, aivan kuin olisi semmoinen poistumistapa ollut tavallisinta maailmassa.”

Toinen merkillinen ameriikkalainen meedio oli kuusitoista vuotias Virginia Roberts, jonka esiin manaamat naispuoliset henget kaikki ilman poikkeusta hävisivät katon kautta. He ensin nojautuivat taaksepäin ja panivat kätensä ristiin pään taakse; sitten nostettiin heidän jalkansa ylös lattiasta ja näin pitkällään olevassa asemassa he kohosivat ylös kattoon ja hävisivät sinne.

Mrs Marryat kutsui kerran Virginia Robertsin luokseen hotelliin, jossa hän asui yhdessä rouva S:n kanssa. Syötyään päivällistä yhteispöydässä, menivät he yläkertaan omaan huoneeseensa. Ikkunan edessä oli heillä valkoiset pitsiverhot ja kun muunlaista kabinettia ei ollut saatavana, asettivat he Virginialle tuolin ikkunan syvennökseen ja panivat verhot nuppineuloilla kiinni hänen eteensä. Itse he istuivat sohvaan ikkunaa vastapäätä, mutta aivan lähelle, sitten kuin ensin olivat lukinneet oven ja himmentäneet valon.

Viisi minuuttia oli kulunut, kun mrs Marryatin poikapuoli, Francis Lean tuli verhojen läpi, ilman että nämä vähääkään häilyivät. Hän oli tavallisessa trikoopuvussaan ja päässä oli hänellä pieni villainen myssy. Francis kertoi heille seikkaperäisesti siitä onnettomuudesta, jonka kautta hän menetti henkensä, hän oli nimittäin hukkunut merillä ollessaan, eikä tuosta tapauksesta oltu mitään tarkempia tietoja tätä ennen saatu. Hänen jälkeensä tuli mrs Marryatin tytär Florence, joka oli kuollut vallan pienenä, vaan joka henkimaailmassa oli kasvannut ja varttunut. Häntä mrs Marryat muuten tapasi melkein jokaainoassa istunnossa, missä hän oli läsnä. Rouva S. sai tavata erästä entistä ihailijaansa sekä isäänsä, joka oli ollut suuri poliitikko ja yleisesti tunnettu mies Ameriikassa. Mutta äkkiä kuuluu vieno ääni, joka lausuu: „täti Flo, tunnetko minua?” Ja mrs Marryat näkee edessään sisarensa tyttären ja ristilapsensa Lilian Thomasin joka oli kuollut nunnana eräässä luostarissa, Hän oli puettu omituiseen nunnapukuunsa, päässä valkoinen myssy, jossa oli piipattu rimsu kasvojen ympärillä niin ettei hiuksia lainkaan näkynyt, ja myssyyn oli kiinitetty valkoinen huntu, raskaasta villakankaasta, joka peitti sekä pään että osaksi myöskin hänen mustan silkkisarssipukunsa. Lilian oli kuollut keuhkotautiin ja nyt esiintyessään oli hänellä sama kellertävän kalpea, vaksinkarvainen hiviö kuin hänellä oli ollut joitakuita aikoja ennen kuolemaansakin. Sitten tuli vielä mrs Marryatin sisarvainaja esille, joten kuusi henkeä heille näyttääntyi siinä heidän omassa huoneessaan, jossa ei muita ollut läsnä kuin mrs Marryat, hänen ystävänsä, rouva S. ja tuo kuusitoista vuotias Virginia Roberts.

Henget eivät kuitenkaan aina olleet näin sävyisiä ja hiljaisia, vaan tekivät usein kaikenmoista vallattomuutta. Niinpä kertoo mrs Marryat muun muassa erään tapauksen niiltä ajoilta, jolloin hän ensin alkoi tieteellisiä tutkimuksiaan spiritismin alalla.

Hän oli kutsuttu päivällisille herra ja rouva Nevillen luokse, jossa tilaisuudessa myöskin hyvä meedio, kenraali Shoversin tytär, neiti Rosie Shovers oli saapuvilla. Hän oli vielä aivan nuori, noin kuuden- tai seitsemäntoista vuoden vaiheilla, eikä käyttänyt meediolahjojaan muuta kuin yksityisesti, läheisten ystäväin kesken.

Mrs Marryat ja Rosie istuivat rinnakkain päivällispöydässä, ja siinä heidän syödessään kertoi Rosie, että hänen äitinsä oli matkustanut pois ja senvuoksi häntä pelotti nukkua yksin yötä, sillä henget eivät varmaankaan antaisi hänelle rauhaa. Mrs Marryat pyysi häntä silloin luokseen, johon Rosie myöskin suostui. Päivällisen jälkeen pidettiin istunto, mutta läsnä olevien suureksi harmiksi ei se onnistunutkaan. Ei ilmestynyt kerrassaan mitään.

Mutta tuskin olivat he nousseet mrs Marryatin vaunuun ajaakseen tämän kotiin, kun leveä nauru kajahti heidän korvainsa juuressa.

Rosie tunsi henkisen „johtajansa”, Peterin äänen. „Mikä on Peter?” hän kysyi. „En voi olla ajattelematta kuinka nolon näköisiä he olivat, kun

ei kukaan näyttääntynyt”, vastasi ääni. Luuletkos että tahdon antaa sinun tyhjentää voimiasi, kun tiesin pääseväni teidän kanssanne kotiin. Ensi yönä aijon näyttää teille, minkälainen oikein hyvä istunto on.”

Mrs Marryatilla oli suuri perhe, seitsemän lasta, sisar, joka asui hänen luonaan ja neljä palvelijaa. He olivat jo kaikki menneet levolle ja mrs Marryat vei Rosien sänkykammariinsa, josta ovi vei siihen huoneeseen, missä hänen sisarensa nukkui. He lukitsivat molemmat ovet, sammuttivat kaasun ja menivät levolle. Huoneessa oli kuitenkin verrattain valoisa, sillä uunissa paloi hieno tuli ja ikkunaan lankesi sitä paitse kohdalla olevan katulyhdyn valo.

Heti alkoi huoneessa kuulua kolinaa ja liikettä; huonekalut ja koristekappaleet muuttuivat paikoiltaan ja Peterin ääni kuului vähän väliä varoittelevan: ”hiljaa Pope, varokaa, elkää särkekö kapineita”. Semmoinen elämä syntyi, että mrs Marryatin sisar heräsi viereisessä huoneessa, naputti oveen ja kysyi levottomasti: ”Kuka sinulla on siellä luonasi, Florence? Tehän herätätte ylös koko talon väen.”

(Jatk.)

„Ignoramus et ignorabimus”*)

(Eräästä Kristianiassa ilmestyneestä P. M. P. kirjoittamasta kirjasesta „Studier over Experimental-Spiritismen”, lainaamme tähän ensimmäisen luvun.)

Se on jo tunnettu vanha historia, vaikka aina pysyy uutena, että kaikkia suurempia tieteellisiä löytöjä kohtaa mitä kiihkoisin ja ankarin vastarinta yleisön puolelta. Syytä tähän ihmeelliseen, aina uudestaan ilmestyvään vastarintaan kehityksen kulkua vastaan ei ole vaikea löytää.

”Niin monta mieltä kuin on päätäkin”, sanoo sananlasku ja ”niin monta etuakin” voimme vielä lisätä. Jokainen yksilö on muodostanut itselleen n. k. elämän näkökantansa ja tämä on hänen kompassinsa purjehtiessaan elämän merellä. Tähän tulee vielä, että jokainen, tietämättöminkin, uskovat kykenevänsä arvostelemaan mitä asiaa hyvänsä.

„Meillä on myöskin silmät päässämme, meilläkin”, on se tavallinen väitös, millä oppimattomat vastustavat tiedemiesten daktriineja (tieteellisiä oppeja). Mutta vanhanaikuinen ja rajaton luottamus siihen, että aistimet eivät voi pettää, on kotoisin tietämättömyydestä.

Jokainen, jolla on vähänkin tietoa luonnon opista ja fysiologiasta, tietää kuitenkin, että se on hyvin ahtaissa rajoissa kun aistimemme ovat luotettavia. Kuinka on esimerkiksi näköaistimen kanssa?

*) „Emme mitään tiedä, emmekä saa mitään tietää.”

Kun katselemme taivasta niin näyttää se meistä ontolta pallonpuolikkaalta, jonka keskustassa itse olemme. Aurinko ja kuu näyttävät latteilta, pyöreiltä viipaleilta ja jotakuinkin saman suuruisilta, ja tähdet olisivat tämän suoranaisen aistimillisen havainnon mukaan loistavia pisteitä, jotka samoinkuin aurinko ja kuukin, liikkuvat onton pallonpuolikkaan laella, kaikki yhtä pitkän matkan päässä katsojasta ja tämän ympärillä. Ensimäinen tähtitieteellinen systeemi, „ptolemæuselainen”, näin nimitetty kreikkalainen Ptolemæusen mukaan, joka eli Aleksandriassa noin 130 j. Kr. oli juuri rakennettu tämän aistimillisen erehdyksen pohjalle ja vasta aikojen kuluttua, noin 1000 vuotta myöhemmin huomattiin asian todellinen laita.

Tämä huomio on kuitenkin niin räikeä vastakohta aistimien todistuksella, että kun Puolalainen tähteintutkija Kopernikus († 1543) julkisesti ilmoitti uuden systeeminsä, niin tämä ei saanut ainoastaan papistolta, joka tässä systeemissä näki raamatullisten totuuksien täydellisen kieltämisen, ankaraa vastarintaa, vaan myöskin suuren oppimattoman yleisönkin puolelta, joka enemmin luotti aistimiensa todistuksiin kuin tieteen todistukseen.

Niinkuin tunnettua, opettaa kopernikuselainen systeemi, että maa on pallo, jolla on kaksinainen liikunto, oman itsensä ympäri ja samoin auringon ympäri, joka myöskin on pallo. Nyt löytyy kuitenkin eräänlaisia intelligenssiä, jotka aina ovat näyttäytyneet olevan enemmistönä ja ovat vielä tänäkin päivänä — intelligenssiä, jotka luulottelevat heidän tehtävänsä olevan siinä, että tekevät naurunalaisiksi tieteellisiä uutuuksia.

”Kuinka”, huusivat nämät, maa olisi pallo! Silloinhan täytyisi ihmisten, jotka asuvat alimmalla puoliskolla, kääntää jalkansa meidän jalkoja vastaan. Miksi eivät nämät silloin putoa päistikkaa alas syvyyteen? Tahtoisivatko herrat luonnon tutkijat olla niin hyviä ja koettaa kulkea katossa niinkuin kärpäset, niin saisivat itse kokea hypoteesinsa mitättömyyden.”

Tällainen intoileminen katsottiin erääseen aikaan niin musertavaksi, että oli mahdotonta pitkiin aikoihin tehdä oppia maapallosta yleisemmäksi.

Yhtä hullua oli oppi maan kaksinaisesta liikunnasta, intelligenssit nauroivat, papisto tuomitsi, Giordano Bruno poltettiin ja Galileo Galilei pääsi hädintuskin samanlaisesta kohtalosta.

Aika riensi kuitenkin tasaista kulkuaan ja ajan kanssa on tottumus tehnyt liiton. Nyt löytyy enään tuskin ketään, ei edes papistossakaan, joka epäilee totuutta kopernikuselaisessa systeemissä, vaikka ei asiain perinpohjainen tuntemuskaan ole aina ollut muodostamassa ajatuskantaa. Mikä 16:ta vuosisadalla katsottiin vallan mahdottomaksi, se on nyt, ei ainoastaan mahdollista, vaan — „aivan luonnollista.”'

Uusien aikojen kanssa ilmestyy uusia probleemia. Nyt ovat darwinismi ja spiritismi mahdottomia tieteessä.

Kun Darvin 1858 julkaisi teoksensa ”Lajien synnystä”, pääsi melu uudestaan ilmoille ja kiihtyi ankarammaksi, kun hän julkaisi toisen suurteok-

sensa ”Ihmisen sukuperästä” (1872). Papit löivät ristinmerkkiä, intelligensit tahtoivat pakahtua naurusta ja „yleisö punastui häveliäisyydestä.” Ihminen, joka traditsionein mukaan oli luotu Jumalan kuvaksi, olisi nisäkäs ja vielä lisäksi nisäkäs, joka polveutui toisesta — apinasta! Ei, se oli vallan hullua!”

„Täytyy kyllä tunnustaa, että löytyy merkillinen yhdennäköisyys ihmisen ja korkeampain nisäkkäitten välillä anatomillisessa rakenteessa ja elimillisissä suhteissa — jaa, että tämä yhdennäköisyys vielä ulottuu aina embryologiseen kehittymiseen, mutta kuitenkin —! Näkeehän kyllä esimerkkiä satunnaisista „luonnon oikuista”, kuka kuitenkaan voisi mennä takaukseen, ettei luonnontutkija, tutkiessaan ihmisellistä ruumista, olisi ollut hallucinatsionin alaisena; tämän „Deus ex machinan”*) alaisena, joka aina sopivaan aikaan selittää kaikki. Asia oli niin ristiriidassa sen käsityksen kanssa, jota oli totuttu pitämään oikeana, että se ei voinut olla oikea j. n. e.”

Fasit: darvinismi on mahdottomuus.

Vuonna 1876 kutsuttiin Müncheniin yleinen luonnontutkijani kokous, jossa Du Bois-Reymond lausui loukatun yleisön puolesta kuuluisan: ignoramus et ignorabimus! Kaksi vuotta myöhemmin esiintyi suuri Virchow, cellularpathalogian perustaja, tieteellisen vanhoillisuuden etutaistelija Saksassa, vielä vihaisemmin darvinismia vastaan. Että Haeckel, Wogt ja toiset „fantastit” esiintyivät puolustamaan tätä yleisesti hyljeksittyä oppia, ei merkinnyt mitään sellaisia auktoriteetteja vastaan kuin Du Bois-Reymond ja Rudolf Virchow; ja kuitenkin, mikä oli tuloksena? Kun Darvin kuoli ja hänen muistojuhlaansa vietettiin Berlinissä oli Du Bois-Reymond — juhlapuhujana. „Suurinta, mitä tämä suuri tutkija on tehnyt”, sanoi juhlapuhuja, ”on se, että hän on asettanut ihmisen oikealle paikalleen niinkuin suurimpana luomakunnassa — ei *korkeammalle* eläimiä vaan niiden *joukkoon”.* Ja sittemmin, kuin hovisaarnaaja Stöcker, skandaalimaisessa kohtauksessa saksan valtiopäivillä vaati, että Du Bois-Reymond asetettaisiin lailliseen edesvastaukseen oikeuden eteen juhlapuheestaan Darvinin muistojuhlassa, niin selitti Virchow, että: „siihen mitä Du Bois-Reymond oli sanonut siihen voisi hänkin (Virchow) pistää nimensä alle.” (Jatk.)

Valon ja totuuden ystävät, levittäkää totuuden valoa kaikkialle! Levittäkää „Spiritistiä“ jokaiseen palatsiin, ja jokaiseen majaan; niin ylhäisille kuin alhaisille, niin rikkaille kuin köyhille. — Spiritismi on lohdutuksen evankeliumi kaikille raskautetuille ja epätoivoisille.

---

*) „Jumala koneesta tullut” — tarkoittaa arvaamatonta tapausta. Suom. muist.

Yliaistillisten asiain johdosta Suomessa.

(Jatkoa)

Mathilda Grönfors. Kun todistaja Tammikuun jonakin päivänä klo 8 ehtoolla meni käymään Martinilla E. Eerolan ja Helena Punalan keralla, olivat tuvassa M. puolisot ja heidän palvelustyttönsä E. Lindroos sekä joukko tuntemattomia miehiä. Silloin singahti kynttilän jalka pöydältä kautta ilman, kiemuroiden kuin näkymättömän voiman kannattamana oveen. Todistaja oli siitä vakuutettu ettei tämä tapahtunut kenenkään läsnäolleen kiemahduksilla tai vaikutuksilla. Hän kävi vaan tämän ainoan kerran Martinilla eikä nähnyt mitään viinan myyntiä.

Efraim Eerola. Aina Tammikuun 14 päivästä aikain koko kysymyksessä olevana aikana oli todistaja joka päivä käynyt Martinin torpassa. Ensimmäisen kerran käydessään keskiviikkona, Tammikuun 14 p:nä e. p. p. huomasi hän asuntohuoneen akkunaruudut savella sohratuksi, samoin huoneen permannon ja huonekalut. Hän ei kuitenkaan huomannut mitään nähtävää vahinkoa seinärappauksessa vaikka savi olikin juuri kuin siitä lähtenyt. Akkunan ruutuja tarkastettuaan näyttivät ne saippualla sohratuiksi, ei kuitenkaan ihmiskäden sivelemänä. Todistajan läsnäollessa murskaantunut savi kokoontui näkymättömällä tavalla permannolle, kenenkään koskematta ja huomaamatta mistä ja miten se tuli. Saven murskaa keräytyi kokonaista kolme korillista noin neliökuutio knr. paljoudelta, kun se kannettiin pois huoneesta. Savea ilmestyi kaksi kertaa lattialle ja kumpaisellakin kerralla laastiin ja korjattiin se tarkoin pois ja tuli siitä monta koria.

Erityisesti kysyttynä selitti todistaja, että huoneen välikatto oli joksikin hatara ja suurirakoinen, mutta valansa nojalla voi hän vakuuttaa, ettei savi tullut katon kautta permannolle, koskapa sellaisen savijoukon kulkeminen ilman kautta pudotessaan olisi kyllä näkynyt. Edelleen havaitsi todistaja eräänä päivänä suuren puukon kuusikertaa perätysten suhahtaneen ilmaan hänen kasvojensa editse, kuitenkaan sattumatta. Hän otaksui veitsen ensikerran singahtaneen lähimmäisestä huoneesta ja sittemmin selittämättömän voiman vaikutuksesta liikkuneen edestakaisin. Tauottuaan tupakoimasta ja pantuaan piippunsa pöydälle singahti se ilmaan; myöskin kivet ja kovasimet liikkuivat ilmassa näkymättömän voiman vaikutuksesta.

Eräänä päivänä näki todistaja lukitusta jo ennen samanlaisten tapahtumain johdosta lujalla nuoralla kiinni sidotusta pöytälaatikosta viskaantuvan kaikenlaisia esineitä ja kirjoja laatikon vähääkään aukenematta. Eräänä aamuna sanottiin hänelle miten navetassa lammasten jalat olivat sidotut ja kun hän meni päästämään niitä vapaaksi ja tuli ulos navetasta, niin oven linkku pyöri selittämättömällä tavalla. Kun hän meni asuntohuoneeseen, löydettiin pöydänalta kummallisia kiviä sekä Efraim Martinin silmälasit, jotka pöytä

laatikosta olivat sinne viskautuneet, tietämättä miten. Silmälasinsangat olivat osittain katkenneet ja ikäänkuin palaneet. Kaikkia tällaisia tapahtumia näki todistaja joka päivä sekä paljon muitakin joita ei nyt kuitenkaan yksityiskohdissaan voinut enään muistaa, vakuuttaen valansa nojalla, etteivät ne tapahtuneet ihmisten, vaan henkien tahi muiden todistajalle tuntemattomani voimien vaikutuksesta.

Vastaajat selittivät todistajain lausuntojen johdosta, että seinärappaus heidän asunnossaan paikottain oli irtonaista, mutta jospa se olisikin seinistä pudonnut, ei se olisi voinut murskaantua hienoksi someroksi sekä vielä vähemmin siitä olisi tullut niin äärettömän paljon, että olisi täytynyt kolme niin suurta koria, kuin Eerola todisti. Efraim Martin sanoi vielä että hän vähää ennen todistajain mainitsemaa tapahtumaa, mennessään ulos huoneestaan oli asettanut silmälasinsa pöydälle ja palattuaan löysi ne rikottuna ja sangat kierrettynä. Hän näytti ne ja olivat osittain halkeilleet, kiertyneet ja useista kohdista rikki.

Todistaja Eerola lisäsi vielä että hän, eräänä päivänä ollessaan torpan leipomatuvassa, huomasi tuntemattomalla tavalla kerääntyvän pöydälle suuren kasan rohtopulloja, joista muutamat sisälsivät salpietarihappoa sekä muita yksityisiä aineita. Pullot rupesivat itsestään hyppimään, joten sisällys kuohui ja läikkyi pöydälle, jossa se rupesi kiehumaan ja kuohumaan. Todistaja oli myös läsnä kummitusajan loppupuolella, kun kauhoja, sankoja ynnä muita talouskapineita ilmestyi uuniin ja syttyivät siellä tuleen. Todistaja vakuutti myöskin, ettei Martinin asunnon alla löytynyt mitään kellaria, joten ei mitään sellaisia kompeita sinne voinut kätkeä, koskapa huone seisoi kovalla kalliolla, sekä ettei todistaja milloinkaan tarkastanut, josko huoneen lakkaan eli vinttiin olisi joku vieras henkilö kätkeytynyt.

Eva Eerola. Kuluneen Tammikuun 16 p:nä ensimmäisen kerran käydessään oli hän leipomotuvassa ollessaan nähnyt visaisen maljan äkkiä singahtaneen permannolle hänen jalkainsa eteen, mutta luuli ettei Martinin vaimo joka juuri värjäsi lankoja ja nosteli niitä ylös, ollut mitenkään ylettänyt maljaa viskaamaan. Seuraavana päivänä käydessään seisoi hän jälleen leipomotuvassa ja kuuli jytäkkää tuvasta ja kun hän meni ulos sulkien oven jälkeensä, oli kaksi tiilikiveä toinen toisensa jälkeen viskautunut suurella ryskinällä oveen, kenenkään muiden kuin Martinin vaimon sisällä olematta ja hänkin sammutti tulta. Kun todistaja jälleen meni leipomotupaan viskaantui suuri vihta oven kautta sinne sisälle; eikä Martinin vaimo voinut nakata sitä. Rakennuksen vinttiin ei ollut mitään luukkua ei asuinhuoneen eikä leipomohuoneen puolelle, ei myöskään kellaria rakennuksen alla. Tätä ennen ei todistaja ollut nähnyt tiilikiviä leipomatuvassa, mutta tämän tapauksen jälkeen huomasi hän irtonaisia tiilikiviä piisillä.

Vähän tämän jälkeen kuuli todistaja huutoa leipomotuvasta, ettei tulennos muka pysy vaimo Martinin käsissä, jonka vuoksi todistajakin rupesi

vedellä valaen tulta sammuttamaan. Mutta juuri silloin singahti seinähyllyltä kaikenlaisia esineitä permannolle. Samana päivänä myöhemmin putosi suppilo samalta hyllyltä.

Todistaja vakuutti valansa nojalla, että kaikki nämä seikat tapahtuivat käsittämättömän ja todistajalle ainakin tuntemattoman voiman vaikutuksesta, eikä suinkaan ihmiskäden auttamalla.

(Jatk.)

Kaalimato.

Vertauksellinen taru.

„Minä uskon kaiken mitä minulle sanotaan”, toisti kaalimato.

„Sitte kerron sinulle vielä jotakin”, sanoi peippo, „paras uutinen on vielä jäljellä. *Sinä olet muuttuva eräänä kauniina päivänä perhoseksi.*

„Kurja lintu”, kiljui kaalimato, „sinä teet pilkkaa minun alhaisuudestani; sinä olet yhtä sydämetöin kuin olet tuhmakin. Pois! Minä en tahdo enään kuulla sinun neuvojasi.”

„Minä odotinkin juuri sitä ettet uskoisi minua”, sanoi peippo, vuorostaan loukkaantuneena.

„Minä uskon kaiken mitä minulle sanotaan”, vakuutti kaalimato, „se tahtoo sanoa kaiken järjellisen mitä voi uskoa. Mutta sanoa minulle, että nuot perhosen munat muuttuisivat kaalimadoiksi ja kaalimadot saisivat lopuksi siivet ja muuttuisivat perhoiksi — se on jo liian paksua. Hyvä peipponi, sinä olet kylliksi järkevä ettet usko itsekkään semmoisia, sinähän tiedät, että se on mahdotonta.”

„Sitäpä minä en tiedäkkään”, sanoi peippo vilkkaasti. „Kun minä liitelen viljavainioiden ylitse, tai kun lennän ylös korkeuteen, niin näen minä paljon ihmeellisiä asioita, niin etten voi ymmärtää miksi ei niitä löytyisi enemmänkin. Rakas kaalimato! Kun sinä aina matelet, etkä pääse koskaan edemmäksi kaalinlehdeltäsi, niin luulet sinä toisia asioita mahdottomiksi.”

„Pötyä”, tuumi kaalimato, „omasta kokemuksestani ja oman järkeni avulla tiedän minä kyllä mikä on mahdollista, mikä mahdotonta — tiedän yhtä hyvin kuin sinäkin. Katso minun pitkää viheriäistä ruumistani, minun monia jalkojani ja puhele sitte että minä saan siivet ja kirjavan höyhenpuvun — hullu!”

”Ole itse hullu! Sinä viisas kaalimato!” huusi peippo vihaisena. „Hassu, joka tahdot järkeillä sellaisesta, jota et ymmärrä. Matkoillani tapaan minä paljon sellaisia, jotka tietävät enemmän kuin minä ja jotka kertoivat minulle paljon asioita — joita en oikein ymmärrä, mutta uskon kuitenkin ja laulan iloisena kaikesta kauniista ja ihmeellisestä maanpäällä. Rakas kaalimato! tee sinäkin samoin ja ota vastaan uskolla kaikki mitä tulee ylhäältä.”

„Uskolla”, sanoi kaalimato, ”ethän vaan tahdo sanoa, että minulta puutu uskoa. Minähän olen sanonut, että minä uskon kaiken mitä minulle sanotaan — kuin se vaan ei ole sellaista, että sitä on järkevän mahdotonta uskoa.”

Samalla tunsi kaalimato, että jotakin liikkui vierellään. Hän katsahti sinne. Kahdeksan tai kymmenen pientä kaalimatoa mateli ympärillä ja alkoivat järsiä lehteä. Ne olivat tulleet perhosen munista. Kaalimato hämmästyi ja häpesi, mutta sitte ilostui hän, kun tämä ihme oli mahdollista, niin voisihan toinenkin olla —. „Kerro minulle kaikki mitä tiedät peippo”, pyysi kaalimato ja peippo lauloi hänelle kaikista ihmeistä taivaassa ja maassa. Koko jälellä olevan elinaikansa kertoili nyt kaalimato tovereilleen siitä hetkestä, jolloin hän muuttuu perhoksi. Mutta kukaan tovereista ei uskonut häntä. Kaalimato oli kuitenkin luja uskossaan, jonka hän oli oppinut peipolta. Kun hänet piti haudattaman koteloon, sanoi hän: ”Minä muutun eräänä päivänä perhoksi.”

Toiset kaalimadot luulivat vaan, että hän hourii ja sanoivat keskenään: „olento rukka!”

Mutta kaalimato muuttui perhoksi — ja kuin hänen jälleen täytyi „kuolla” sanoi hän: „Minä olen kokenut paljon ihmeellistä, minä olen oppinut uskomaan ja katson nyt luottamuksella tulevaisuuteen mitä siellä tuleekaan.

Todistus kuoleman jälkeen.

Eräässä Etelä-Ruotsin tuomiokunnassa vallitsi joku aika sitten ankara laamanni X. uljasryhtinen, korkeakatseinen, järkähtämättömästi itseensä luottava ja aivan ennakkoluuloton mies. Muutamana päivänä lokakuun alkupuolella oli hänen lähdettävä noin neljän penikulman päässä kotoa olevaan käräjäpaikkaan istumaan kihlakunnan varsinaisia syyskäräjiä. Kun hänellä oli kaiken päivää kaikenlaista tehtävää, oli lähtö myöhästynyt iltaan, mutta kun ilma oli kaunis ja istunto oli alkava vasta seuraavan päivän aamuna, niin ei tarvinnut liioin kiirehtiä.

Hyvä vuode ja mitä muuta vaan talo voi tarjota oli aina valmiina kestikievari Z:lla, kuten tähänkin asti. Lähdettiin siis liikkeelle, vaunut vierivät keveästi tasaisella tiellä ja hevosten kaviot synnyttivät kaikua kuivassa, puhtaassa syksyilmassa. Vetäytyneenä yhteen vaunun nurkkaan mietiskeli laamanni X. huomispäivän ohjelmaa.

Voimakkaat mielenpurkaukset eivät olleet vieraita röyhkeälle laamannille, Jyräjävällä äänellä päästi hän kesken mietteitään suustaan kiivaan kirouk-

sen, joka sai ajajan hypähtämään ilmaan ja toisen hevosen lisäämään vauhtia. ”Tuleekohan hän taas esiin, tuo kirottu nainen! Mitenkä saisin hänet tällä kertaa sotkeutumaan sanoissaan”. Tämä hänen vihastumisensa esine oli vanha tuttu oikeussalissa, tuo kaikenlaisiin rikoksiin tottunut ”Korven Fiia”, tällä kertaa syytettynä lapsen murhasta. Tavallisesti toimi hän niin perin viekkaasti, ettei todistuksia saatu ensinkään häntä vastaan ja kieltämisessä hän oli voittamaton. Hän sai aina sen vuoksi tuomarin pulmalliseen tilaan ja tälläkin kertaa tiesi X., että hänen kärsivällisyyttään kovin koeteltaisiin.

Hänen näin miettiessään tulevaa Fiian ristikuulustelua, lähestyttiin enemmän ja enemmän majataloa, jossa vielä odotettiin tuomarin tuloa. Kuten tavallisestikin hyppäsi X. heti vaunuista ja alkoi nousta tavallista tietään rappuja usein ennenkin samanlaisissa tilaisuuksissa käyttämäänsä huoneeseen, ilman että talonväki häntä huomasikaan.

Yläkerran etehisessä kohtasi hän kuitenkin isännän seisoen katselemassa kuutamoon. Ohi mennen kysäsee hän tältä „onkos isäntä saanut mitään parempia tietoja piijasta ja rikoksesta?” Kun hän juuri astuu huoneeseensa, kuulee hän henkilön vastaavan; ”kyllä, täydellä varmuudella tiedetään nyt, että hän on murhannut lapsen ja haudannut sen aidan luona olevan tammen juurelle”. Sen sanottuaan katosi isäntä. Väsyneenä matkasta heittäytyi laamanni vuoteelleen ottamatta tarkempaa selkoa tapahtumasta. Hetkisen kuluttua astui palvelustyttö sisään ja pyytäen monin kerroin anteeksi huonoa vastaanottoa kysyi eikö armollinen laamanni tahtoisi syömistä. Mutta saatuaan majatalon isännältä niin hyvän uutisen ei laamanni tarvinnut ruokaa eikä lepoa. „Sanokaa heti isännälle, että tahtoisin puhua hänen kanssaan” — ”Isäntähän kuoli toispäivänä ja makaa tuossa viereisessä huoneessa”. — ”Puhut leikkiä, lapsukaiseni, sano heti hänelle, että hän tulee tänne”. — ”Armollinen laamanni, sanon rouvalle, että hän tulee tänne” ja astui majatalon emäntä sisään käskettynä ja vakuutti todeksi tytön sanat. Oudolta tuntui nyt laamannista maata toisella puolen seinää kuin isäntä, joka äsken oli antanut hänelle niin hyvän tiedon. Mutta taikauskoinen ei hän ollut ja määrätyllä kellonlyömällä alkoi X. istunnon huonosti maatun yön jälkeen.

„Korven Fiia” tuotiin esiin vuorolleen ja X. koetti kaikin mahdollisin ja mahdottomin keinoin saada häntä kiinni valheista. ”Kuule ihminen”, karjasi hän viimein, ”lapsen olet murhannut ja kätkenyt aidan luona olevan tammen alle!” Nämät sanat vaikuttivat enemmän kuin hän oli uskonutkaan. Kalpeana ja hämmennyksissään alkoi Fiia katsella ympärilleen ja vaihtelevat kasvojen eleet ilmaisivat selvästi, että hän luuli olevansa jo ilmi saatu; täydellinen tunnustus seurasikin näitä odottamattomia sanoja.

X:llä oli vaikea pysyä loppukokousta ajatuksissaan, sillä hän ei voinut millään miettimisellä päästä selville tästä arvoituksen tapaisesta tapahtumasta.

Eräs spiritistinen istunto.

Teosofisen seuran perustaja ja presidenttivainaja eversti H. S. Olcott kertoo „Old Diary Leaves”-nimisessä teoksessaan monista n. s. yliluonnollisista asioista, m. m. spiritistisistä istunnoista. Hän oli mies, joka tieteellisellä tarkkuudella tutki kaikki ilmiöt ennenkun uskoi niitä tosiksi.

Olcott oli eräällä Newyorkin hautausmaalla käydessään huomannut jonkun harvinaisen kauniin kukan. Kun hän siihen aikaan usein otti osaa spiritistisiin istuntoihin, joissa silloin tällöin ilmestyi ihan tuoreita kukkiakin, tuli hän mainittua kukkaa katsellessaan ajatelleeksi sitä mahdollisuutta, että se tai joku sen lehti ilmestyisi jonakin iltana pöydälle spiritistisessä istunnossa. Kun hän aina oli varovainen ja käytännöllinen mies, pani hän erääseen sanotun kukan lehteen — kenenkään tietämättä — värikynällä tai jollakin muulla sopivalla välineellä pienen merkin siltä varalta, että jos tämä lehti ilmestyisi istunnossa pöydälle, hän heti tuntisi sen ja voisi siis varmuudella päättää, ettei minkäänlainen petos tässä tapauksessa olisi mahdollista.

Kun hän joku aika sen jälkeen oli istunnossa, oli sinä iltana oikea kukkasade. Ihan tuoreita, hyvältä lemuavia kukkia tuli pöydälle kimputtain. Olcottin kädelle putosi tuore, mehevä lehti. Hän pisti sen taskuunsa ja istunnon loputtua kotia tultuaan rupesi tarkastamaan sitä. Hämmästyksekseen huomasi hän lehden samaksi, johon hän hautausmaalla käydessään oli pannut pienen salaisen merkin. Mutta Olcott ei ollut herkkäuskoinen. Aamulla lähti hän heti hautausmaalle mukanaan lehti, joka edellisenä iltana oli pudonnut hänen kädelleen istuntosalissa.

Kukan luo tultuaan huomasi hän, että siitä oli leikattu pois hänen merkitsemänsä lehti. Hän sovitti irti leikattua lehteä paikolleen ja huomasi sen täsmälleen sopivan kukassa olevaan kantaan.

Sittemmin tutki Olcott tarkasti istuntosalin katon ja yliset, päästäkseen varmuuteen siitä, ettei katossa vaan olisi ollut salaluukkua, josta joku ylisillä piilevä henkilö olisi heitellyt kukkia, niitten joukossa tämän lehden, salin pöydälle. Katossa ei ollut minkäänlaista rakoa tai reikää, luukusta puhumattakaan.

Istunnossa saamistaan kukista sanoo Olcott istuttaneensa useita puutarhaansa, jossa ne kasvoivat ja menestyivät hyvin.

Kuka rohkenee väittää, että tällaista varovaisuutta noudattavan miehen luottamus spiritistisiin ilmiöihin olisi ollut perusteeton tai ennenaikainen?

Veikko.

Spiritualistinen liike ulkomailla.

Tiedonantoja haudan takaa.

Englantilaisen aikakauslehden „Review of Review'sin” viime syyskuun numerossa oli selostuksia muutamista tiedonannoista, joita olivat haudan tuolta puolen tehneet tunnetun Lontoon psykillisen seuran kolme edesmennyttä jäsentä ja tiedemiestä, *Myers* (kuollut 1901), *Gurney* (kuollut 1880 luvulla) ja *Hodgson* (kuollut 1905).

Asian toi esille seuran kokouksessa sir *Oliver Lodge* (professori Liverpoolissa) lausuen, että „molemmin puolin työskennellään sen välimuurin poistamiseksi, joka meidät eroittaa' henkimaailmasta. On onnistuttu pääsemään jo niin lähelle toisiaan, että voidaan antaa merkkiä toisilleen — niinpä ovat myöskin psykillisen seuran jäsenet molemmin puolin hautaa onnistuneet päästä toistensa yhteyteen.”*)

Myersin, Gurneyn ja Hodgsonin tiedonannot ovat tapahtuneet erään mrs *Hollands* nimisen mediumin kautta. Kun rouva Hollands eräänä aamuna istui yksinään joutilaana, alkoivat hänen sormensa liikkua niinkuin kirjoittamista varten. Rouva Holland taipui kirjoittamaan ja kirjoitti ensin teräskynällä niinkauan kuin mr Myers vaikutti, sekä sitte lyijykynällä kun mr Gurney saapui. (Molemmat miehet huomauttivat mitä kynää he tahtoivat käyttää).

Richard Hodgsonin ensimäinen tiedonanto tapahtui Helmikuun 9 p:än illalla. Kun rouva Hollands istui jonkun matkan päässä eräästä pöydästä niin alkoi hänen kätensä kirjoittamaan eräälle paperiarkille seuraavia ensi silmäyksellä ajatuksettomilta näyttäviä kirjaimia ja numeroita:

.........S j d i b s e l p e h t p o

18	8
9	15
3	4
8	7
1	19
18	15
4	14

(Nämät eivät ole numeroita sattumalta vaan ovat luettavat kirjaimina. Samaten ovat yllä olevat kirjaimet todellisia kijaimia *seuraavat kirjaimet).*

Mitä tämä merkitsi?

Rouva H. luuli että oli kysymyksessä joku laskutapa — hän ei aavistanutkaan että tämä oli Hodgsonin tunnusmerkki ollessaan eläissään kirjeen-

*) Mainittu seura on kaikkea muuta vaan ei suinkaan spiritistinen. Spiritistien kesken sitä usein kuvaavasti nimitetään: „seura tosiasiain ja henkisten ominaisuuksien kieltämistä varten.” Seura kyllä on harjoittanut ja harjoittaa virallista psykillisten ilmiöitten tutkimista, mutta koettaa kaikista päästä mitä monimutkaisempien ja kummallisten teorioitten avulla — ennenkuin tunnustavat, että spiritisteillä on oikein.

vaihdossa psykillisen seuran johtavien henkilöiden kanssa ja jota oli mahdoton muitten ymmärtää kuin niitten joilla oli näitten salamerkkien avain.

Myersin, Gurneyn ja Hodgsonin henget olivat hyvin innoissaan opettamaan välittäjälleen (mediumille) parasta tapaa yhteyden aikaan saamiseksi heidän kanssaan. M. m. seuraavilla neuvoilla:

M. (Myers) Parasta on kirjoittaa koneellisesti aamusilla, jolloin aivot ovat n. s. uudet ja tuoreet. Hyvin aikaisin on parasta vaikka olisit uninenkin.

G. (Gurney) Sinun täytyy kirjoittaa joka päivä vaikka vain edes muutamia minuutteja kerrallaan kuukauden ajan. Päätä ryhtyä tähän. Vain muutamia minuutteja passiivisena.

M. Anna kätesi vallan yksinkertaisesti kulkea äläkä mietiskele tuleeko ajatukset sinun toiselta minältäsi tai joltakin ulkopuolelta sinua olevalta. *)

G. Minä toivoisin ettette vaivaisi meitä koettamalla ymmärtää kaikkea mitä me kirjoitamme. Kirjoitettu ei ole teitä varten. Koettakaa edes olla ajattelematta sitä mitä kirjoitetaan edes kirjoittamisen ajalla — senhän ehditte jälkeenpäin. Unohtakaa pelkonne joutua petetyksi tai tulla narrina pidetyksi. Jos me tahtoisimme teitä narrata niin te saatte jättää meidät. Se on vain hermostumista, kun aina pelkäätte kätenne pettävän teitä — älkää ajatelko omaa minäänne. Teidän persoonallisuutenne ei ole ratkaisijana tässä probleemissa. Pitäkää oma itsenne kaukana siitä mitä ilmoitetaan.

Te olette vain nainen, joka otatte vastaan sähkösanoman sähkölennätin asemalla j. n. e.

Myers ja Gurney puhuvat usein liikuttavalla tavalla niistä vaikeuksista, joita heillä on tahtoessaan antaa tietoja. Muutamat vaikeudet johtuvat välittäjästä (mediumista) toiset taasen sen elämän ehdoista, jossa he nyt ovat. Myöskin meilläkin tunnettu sanomalehtimies *W. T. Stead* on saanut Myersiltä tietoja. Näistä lähemmin seuraavassa numerossa.

Lokakuussa on „Harbinker of Laight'in” mukaan, T:ri *Baraduc* ryhtynyt Parisin lääketiedekunnan huonestossa pitämään luentoja: spiritualisesta lääketieteestä. T:ri B. on aikaisemmin eräälle sanomalehti haastattelijalle lausunut m. m. että nykyinen lääketiede tekee siinä suuren erehdyksen kun se käsittelee ihmisruumista koneena, ilman mitään sielua. Tautiemme syy on, T:ri B. käsityksen mukaan, niissä fluidumi- virroissa**), jotka elimiämme yllä pitävät. Hän tarkastelee aina taudin laatua niistä erilaisista Fluidumi säteilyistä, joita sairaan ruumiista säteilee ja joita voidaan valokuvata, vaikka ovatkin tavalliselle silmälle näkymättömiä. Näitten valokuvauksien kautta on

*) Mikä kohtalo! Rouva H. oli lukenut Myersin kirjoittaman klassillisen teoksen »Ihmisen persoona” ja sen johdosta luuli usein, että hänen mediumiset taipumuksensa johtuivat hänen toisen minänsä vaikutteista.

**) Fluidumi on hermoputkia täyttävä eetteri, tai minkä olian tahansa eetterinen aura.

hän tullutkin tutkimuksissaan mainittuihin spiritualistisiin tuloksiin. Hänen lääkitsemistapansa on siinä, että hän koettaa erilaisilla vaikutuksilla sairaaseen saada fluidumi-virrat takaisin normaali tilaansa kun ne ovat syystä tai toisesta joutuneet epäkuntoon.

T:ri Baraduc on paljon valokuvannut n. n. eetterisiä virtauksia ihmisruumiista. Tämän yhteydessä tahdomme huomauttaa että valokuvauslevylle on kokeillessa usein saatu täydellisiä kuvia ihmistä ympäröivästä n. k. aurasta, joka on hieno ilmakehä, mikä ympäröi jokaista ihmistä, sekä myöskin esineitä. Pimeässä huoneessa voivat monet ihmiset olematta mitään varsinaisia "selvänäköisiä" (klärvoajanteja) nähdä tämän auran ympäröivän ihmisruumista heikkona valona tai valokehänä.

Valokuvatessa on usein myöskin levylle saatu paitsi valokuvattavana olleen „elävän" ihmisen kuvaa myöskin henkiolennon kuvia. Tällaisia henkivalokuvia löytyy paljon, joittenka synnystä toiste kerromme tarkemmin muutamista tapauksista sekä julkaisemme muutamia kuvia.

*

Serbian kuningas Aleksanteri; joka, niinkuin muistetaan murhattiin, on myöskin antanut tietoja itsestään eräälle Serbian ministerille, joka tästä on kertonut seuraavaa:

„Minä en ole mikään spiritisti, mutta nyt olen tulossa siksi.

Kaikissa tapauksissa uskon minä, että eräät spiritistiset ilmiöt ovat todellisia ja eikä ainoastaan mieltäkiinnittäviä, vaan myöskin totuuden ja ihmiskunnan hyödyksi tutkittavat tieteellisesti. Minä olen saanut vahvistusta tälle vakaumukselleni eräästä persoonallisesta kokomuksestani, jonka katson melkein velvollisuudekseni julkituoda.

Muutamat spiritistit Etelä-Unkarissa pyysivät kirjeellisesti tekemään heille sen palveluksen, että koettaa — niin sanoakseni — intervjuuata (haastatella) erästä henkeä, joka 14:ta vuosisadalla oli ollut Serbian hallitsijana, eräässä vallan yksityisessä asiassa.

He kirjoittivat minulle, että eräässä istunnossa oli tämä erään mediumin kautta kehoittanut heitä pyytämään minua puhumaan kanssansa Lontoossa, jossa löytyy useampia mediumeja, joittenka kautta hän voi olla yhteydessä kanssani.

Kun vaimoni siihen aikaan oli juuri lukenut mr *Vangos'in* ihmeellisistä ominaisuuksista tällä alalla, niin menin hänen luokseen. Minä en ollut koskaan nähnyt miestä ennen ja olen myöskin vakuutettu siitä, ettei mieskään ollut nähnyt minua ennemmin. Ei myöskään ollut mitään syytä otaksua, että hän olisi saanut mitään tietoa tulostani, tai arvannut kuka minä olin. Kysymykseeni: voisiko hän saattaa minua erään hengen yhteyteen, vastasi hän vaatimattomasti, että: toisinaan se onnistuu, mutta ei aina, kun toisia henkiä työntäytyy esille, joita kävijä ei ollut tahtonut tavata. Kuitenkin suos-

tui hän koettamaan ja kehoitti minua kohdistamaan kaikki ajatukseni siihen henkeen, jota tahdoin puhutella. Kun mr Vango oli joutunut transsitilaan (yliaistilliseen tilaan), sanoi hän: ”Täällä on erään nuoren miehen henki, joka olisi erittäin halukas sanomaan Teille jotakin, mutta hän puhuu sellaista kieltä josta minä en ymmärrä sanaakaan.” Kuningas johonka minä kohdistin ajatuksiani, kuoli 1350 keskiikäisenä miehenä. Minä ihmettelin sentähden kuka se nuori mies mahtoi olla, jolla oli minulle sanottavaa ja pyysin sentähden mr Vangoa sanomaan minulle edes yhden sanan siitä mitä henki puhui. Hän lupasi koettaa. Nojautuen seinää vastaan kuunteli hän tarkkaavaisesti; senjälkeen sanoi hän harvaan minun suureksi hämmästykseksi muutamia sanoja Serbian kielellä. „Molim j. n. e.” („Minä pyydän kirjoittamaan äidilleni, Natalialle, että minä pyydän häntä antamaan anteeksi minulle”).

Luonnollisesti ymmärsin kohta, että se oli murhatun kuningas Aleksanterin henki. Kysyin mr Vangolta minkä näköinen henki oli ja hän vastasi kohta: ”kauhean näköinen, hänen ruumiinsa on haavoja täynnä.” Jos olisin vielä tarvinnut todisteita kuningas Aleksanterin hengeltä, niin sain ne kun mr Vango sanoi: „henki pyytää minua sanomaan Teille, että hän nyt kovasti katuu sitä, ettei hän seurannut teidän neuvoanne eräästä monumentista ja sitä valtioviisautta, joka siihen oli yhdistettynä.” Tämä oli eräs neuvo, jonka olin kuningas Aleksanterille antanut kahden kesken kaksi vuotta ennen ennenkuin hänet murhattiin. Hän ei katsonut silloin voivansa sitä noudattaa mutta aikoi sen toteuttaa vuoden 1904 alussa. Minun täytyy vielä huomauttaa, että mr Vango toisti serbialaiset sanat eriskummallisella tavalla, lukien tavu tavulta, alkaen viimeisestä ja kulkien ensimmäiseen, esim.: *Lim-mo* Molim-asemasta j. n. e.

Kun mr Vango tointui transsitilastaan oli hän täysin tietämätön siitä, että hän oli, oikeammin sanottuna kuningas Aleksanteri, oli puhunut serbian kieltä.

Kun minä totuuden hyväksi julkaisen tämän, niin en minä epäile allekirjoittaa tätä täydellä nimelläni ja arvollani.

Chedo Miatowitch

Entinen Serbian lähettiläs ja täysivaltainen ministeri Englannin hovissa.

39 Redchliffe Garden S. W. Maalisk. 8 p:nä 1908.

? **Mitä on haudan tuolla puolen?**

Mikä odottaa meitä n. k. kuoleman jälkeen?

Näitä kysymyksiä valaisee spiritismi.

Ilmiöitä Suomessa.

Aika-lehden joulukuun numerossa kertoo eräs kirjoittaja tytöstä, jonka hänen vanhempansa toivat joku aika sitte hänen luokseen parannettavaksi. Tytön vanhemmat kertoivat, että he eivät saaneet tytön kanssa rauhaa, kun tämä vaan nukkui alkoi heti kuulumaan kaikenlaisia naputuksia y. m. He olivat tehneet sen havainnon, että ilmiöt seurasivat tyttöä.

Kirjoittaja otti tytön luokseen asettaen hänen maata kahden palvelijansa väliin, itse asettuen ensi yöksi viereiseen, huoneeseen tekemään huomioita. Kun kaikki olivat vähän aikaa nukkuneet alkoivat naputukset. Viereisessä huoneessa olevan kertojan luokse ryömi toinen palvelijoista kauhuissaan kertoen: „nyt ne ovat siellä”. Kertoja riensi toiseen huoneeseen ja tarkasti tulen valossa tyttöä, joka nukkui, toisen palvelijan kauhuissaan kyyristyessä seinää vasten. Kertoja kuuli naputuksia eli oikeammin koputuksia milloin sieltä, milloin täältä huoneesta. Samalla sai hän elävän tunteen siitä, että joku olento liikkui hänen vieressään. Tyttö nukkui edelleen. Kertoja nosti tytön silmäluonta pitäen tulta lähellä silmää, mutta silmä ei värähtänytkään; jäsenet olivat kaikki rauhassa.

Myöhemmin kertoi tyttö itse näkevänsä käsiä liikkuvan ympärillään. Kertoja näyttää olettavan tytön olevan jonkinlaisessa kataleptisessa tilassa. Mutta tytössä nähtävästi on mediumistisia voimia ja vaipuu silloin tranchitilaan.

Palaamme asiaan vielä ensi numerossa.

Ennustus lääketieteellisestä keksinnöstä.

Henget eivät ylimalkaan ilmoittele tulevaisia tapahtumia ja silloinkin kun ilmoittavat niin ainoastaan historiallisista tapahtumista, niinkuin Serbian kuninkaan Aleksanterin murhan edellä, maanjäristyksien edellä y. m. poikkeustapauksissa.

Viime vuonna eräässä Tukholmassa pidetyssä istunnossa, kertoi eräs vanhempi henki, joka oli elänyt jo Atlantis mantereella, että tullaan keksimään lääketieteen alalle eräs uusi parantamistapa. Se tulee tapahtumaan tasavirtaisen sähkön avulla siten, että toinen napa asetetaan niskakuoppaan ja toinen jalkapohjan alle. Yhteys molempain paikkojen välillä välitetään kostealla valkoisella liinavaatteella, johon sähkön vaikutuksesta ruumiista ulosvirtaavat kaikki epäterveelliset vaikutteet ja jäävät näkymään valkoiselle kankaalle tummina tahroina. Sähkö jota käytetään ei ole induktioni tai vaihtovirtaa.

Muuten sanoi henki, että kaikki lääkkeet mitä ihmiset tarvitsevat löytyvät auringon valossa, vedessä ja ilmassa. On tuleva aika jolloin ilmasta otetaan kaikki tarvittavat lääkkeet.

Kysymyksiä ja vastauksia.

Kysymys: Onko spiritismi kristinuskolle vastaista? A. S.

Vastaus: Ei, se päin vastoin on sen *vahvin tuki ja todistaja.* Ero on ainoastaan siinä, että spiritismin kautta nyt *tiedämme* sen, minkä ennen ainoastaan uskoimme. Raamattu on täydellisesti spiritualistinen teos. Siinä kerrotaan melkein joka sivulla spiritistisistä ilmiöistä; esim. miten kuningas Jarum sai Elialta kirjeen neljä vuotta tämän kuoleman jälkeen y. m.

Pappeja on paljon liittynyt Spiritualistien riveihin. K.

Kysymys: Minkälainen on henkimaailma?
A.

Vastaus: Sitä eivät voi hengetkään selittää meidän ”köyhillä kielillämme,” joilla ei löydy sanoja tulkitsemaan sitä mitä he tuntevat. Mutta yleispiirtein on siitä kerrottu seuraavaa: Henkimaailma sisältyy useampiin tasoihin, jotka toisistaan eroavat ainetiheytensä kautta esim. niinkuin kaasu kiinteästä aineesta j. n. e. tasot ovat niissä eri asteiset. Henget ovat kukin sisällistä kehitystään vastaavalla tasolla, mutta nousten alituisesti ylöspäin sikäli kun saavat opetusta ja kehittyvät. Alemmilla tasoilla olevat eivät voi päästä ylemmille ennen aikaansa, mutta ylemmiltä tasoilta voivat henget vapaasti käydä alemmilla tasoilla neuvomassa ja opettamassa.
K.

Kysymys: Uskovatko spiritistit helvetin olemassa olon?
B.

Vastaus: Ei, eivätkä siitä hengetkään tiedä sellaisena kuin sitä kirkko on opettanut. Kirkon oppi helvetistä on väärä ja tulos erhetyksistä. Raamatun tekstin alkukielessäkään ei puhuta mitään sellaisesta helvetistä ja ”saatanasta”, josta kirkko on opettanut. Ja kuka voisikaan enään väittää ikuisen rakkauden Isän luoneen tällaisia — houkuttelemaan hänen lapsiaan ”ikuiseen kadotukseen” Sen ”rakkauden Isän, jonka rakkaus on niin ääretön, että se toimisi helvetissäkin pelastaen ja auttaen”, niinkuin eräs henki on kuvaavasti lausunut.

Helvetti on siinä, että henki erottuaan ruumiistaan saa nähdä kaikki elämänsä teot ja toimet alastomassa totuudessaan.

Ihminen säilyttää kaikki henkiset ominaisuutensa kuolemansa jälkeen siksi kunnes hän tulee käsittämään totuutta. Esim. ahnes ihminen, sellainen, joka ei ole välittänyt lähimmäisistään vaan elänyt rahojensa hyväksi, herää kuolemansa jälkeen karussa yksinäisyydessä ja pimeydessä, ja vaeltaa siinä siksi kunnes hänessä herää kaipuu, ja pieninkin huokaus tuo kohta apua, rakkauden lähetit kiiruhtavat heti neuvomaan ja opettamaan onnetonta.

Ne, jotka ovat olleet paatuneita rikollisia ovat vajonneet aineellisuuteen niin, että vielä fysillisen kuolemansa jälkeen ovat hyvin lähellä meitä ja intohimojensa kiihdyttäminä pyrkivät alituisesti vaikuttamaan ihmisiin, houkutellen näitä rikoksiin.

Intohimot eivät saa vastaavaa tyydytystä siellä ja ne lopulta n. s. palavat pois.

Tämä on niinkuin sanottu yleispiirtein.
J. K.

Kysymys: Mitä opettaa spiritismi ihmishengen tulevaisuudesta?
— i.

Vastaus: Kehitys täydellisyyttä kahden, ”niinkuin teidän isännekin täydellinen on”. Siinä on salaisuus.

Toimituksen työpöydältä.

Spiritistin sisältö ja koko.

Me tunnemme että lehti tässä koossaan on kovin ahdas ja pieni, kirjoituksia täytyy lyhentää ja jättää seuraaviin numeroihin — ja paljon olisi kuitenkin julaistavaa; mutta emme voi vielä parhaimmallakaan tahdolla laajentaa lehden kokoa kun lehden nykyinen tilaajamäärä ei vastaisi kustannuksia tästä. Mitä olisi tehtävä tämän auttamiseksi?

Me ehdoitamme, että kaikki yhdessä niin toimittajat, kannattajat, asiamiehet kuin myöskin tilaajat ja kaikki lehden ystävät otamme erityisen

Spiritistin viikon

jolla viikolla käymme kaikki innolla hankkimaan lisää tilaajia Spiritistille, niin että saamme sen *suurenmaksi* ja jos hyvin käy **niin** *useammin ilmestymään.* Ehdoitamme puolestamme täksi Spiritistin viikoksi *sen viikon jolloin Spiritistin tämä numero ilmestyy.* Kun lehden nykyisistä tilaajista ja ystävistä kukin on hankkinut vähintäin 10 uutta tilaajaa tulee lehden koko kaksinkertaiseksi *samalla tilausmaksulla.* Tämä ei kysy kuin hiukan innostusta asiaan ja tokihan sitä meillä sen verran löytyy! Eikös

niin. Koetetaanpas emmekö saa kaikki yhdessä lehteä paisumaan;

Yksi viikko innostusta ja uhrautuvaisuutta asialle!

Spiritualistisen seuran perustamista Suomeen on täkäläisten spiritistien kesken ajateltu ja alettu laatimaan tätä varten sääntöehdoitusta. Seura on ajateltu yli koko maan ulottuvaksi johon kaikki maamme spiritistit voisivat yhtyä ja paikkakunnalla löytyvien spiritistien kesken muodostaa myöskin paikallisia osastoja, jotka olisivat alituisessa vuorovaikutuksessa yhteisesti valitun keskus komitean kanssa.

Toimitusta on pyydetty huomauttamaan maaseutuystäville, että lausuisivat myöskin ajatuksensa asiasta.

Helsingin spiritistisen seuran virallinen perustava kokous pidetään t. k. loppupuolella, josta lähemmin ilmoitetaan päivä lehdissä.

Teoria ja käytäntö. Kerran olivat kaikkien uskontojen edustajat kokoontuneet yhteiseen kokoukseen keskustelemaan. Kokoontuneina oli budhalaisia, muhamettilaisia, katolilaisia, protestantteja, spiritualisteja, teosofeja y. m. erilaisten näkökantojen kannattajia. Kaikki esittivät uskonsa etuja saamatta kuitenkaan toisista kannattajia.

Lopulta kysyi eräs kaikkein innokkaimmista erään kuuntelijan mielipidettä. Vastaus oli: Kaikki se mitä te opetatte, on erinomaisen kaunista. Minusta näyttää niin kuin te kaikki olisitte nostaneet tikapuita taivaaseen — aina korkeimman asuntoon. Mutta nyt on vain kysymys siitä, ettette seisahda tikapuittenne juurelle vaan nousette myöskin ylös niitä myöden.

Piru kapakassa. Työmiehen 24 num. on seuraava pikku-uutinen: Kerrotaan että piru äskettäin olisi pistäytynyt eräässä Helsingin ”puulaakissa”.

Tapauksen kulku on seuraava: Illalla kun kapakka oli suljettu olivat mamselit siivonneet huoneuston pyyhkien pöydät ja tavan mukaan koonneet tuolit pöytien päälle, sekä olivat ovet lukittuaan poistuneet viereiseen suojaan. Silloin oli pimeässä kapakkahuoneessa „vihtahousu” ruvennut eräällä karmittomalla tuolilla pöytään jyskyttämään, nauraen inhottavalla naisääneellä pirullista naurua ja lopuksi oli hirtehinen heittänyt kaikki tuolit alas pöydiltä. Joukolla jymyämistä katsomaan mentyä ei löytynyt huoneistosta ketään elävää olentoa ja oli ovet olleet lukossa, joten piru parka se syyn sai. Tapaus kuuluu vaikuttaneen niin järkyttävästi läsnäoleviin että eräskin mamsseleista töintuskin vältti pyörtymisen. Arvaahan tuon — kun piru on merrassa!

Uutisen lopussa on vielä pilkallinen huomautus, jonka kumminkin jätämme omaan arvoonsa. Kehoittaisimme vain uutisen kirjoittajaa tutustumaan ilmiöihin ja *sitte vasta* lausumaan tuomioitansa.

Emme tiedä mistä ravintolasta tässä uutisessa on kysymys, mutta toimitukselle on jo aikaisemmin kerrottu eräästä, jossa on tapahtunut ilmiöitä useampia kertoja, vaikuttaen niin että palvelijoitakin on eronnut.

Piruja ei ole olemassa vaan on selitys etsittävä siinä, että huonneistossa on tapahtunut joku rikos, murha, itsemurha esim., jonka uhri on niin sanoaksemme maahan sidottu ja koettaa päästä yhteyteen fysillisen maailman kanssa.

Palaamme ensi numerossa lähemmin käsittelemään näitä n. k. kummituksia.

Esitelmän spiritismistä ja teosofiasta piti toimittaja Veikko Palomaa sunnuntaina v. k. 31 p:ä Rautatieläisten huoneistossa Vilhonk. 6. Esitelmän pitäjä selvitteli suhteista spiritismin ja teosofian välillä ja näitten yhteistä taistelua materialistista maailman katsomusta vastaan.

Yleisöä oli kuuntelemassa kohtalaisesti.

Tomitukselle saapunutta kirjallisuutta:

„Tietäjä”, teosofisen liikkeen äänenkannattajan tammikuun numero.

„Pyrkijä”, nuorisoliikkeen äänen kannattaja, uudessa asussa.

„Toveri”, lehden näytenumero. Lehti alkaa ilmestymään Helsingissä kahdesti viikossa, toimittajana Matti Kurikka

„Efteråt”, Ruotsissa ilmestyvän spiritistin lehden tammikuun numero.
